

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Innlandet politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

19/36827 - 31

20.01.2020

Høring - Vurdering av forbud mot lange kniver herunder machete

Det vises til Politidirektoratets brev av 22. november 2019.

Det vises videre til deres e-post av 21. januar 2020

Det er innhentet synspunkter til høringsforslaget fra politidistriktets Felles enhet for forvaltning og Felles enhet for påtale.

Nedenfor følger synspunkter fra Innlandet politidistrikt:

Det vises til departementets vurderinger, inntatt i høringsbrevets punkt 6, særlig punkt 6.5, hvor departementet uttrykker tvil i forhold til om et forbud mot macheter eller macheteliknende kniver vil være et hensiktsmessig virkemiddel for å bidra til å forebygge bruk av macheter i visse miljøer, i hovedsak i Oslo. Departementet viser til høringsbrevets punkt 5, hvor følgende innsigelser er reist mot et forbud:

- Det foreligger allerede et forbud mot å bære kniv på offentlig sted, som også kan håndheves i forhold til macheter.
- Det er grunn til å tro at en del lovlydige medborgere innehar macheter og macheteliknende redskaper til lovlige formål
- Machetens varierte utforming og likhet med andre redskaper vanskeliggjør en forbudsformulering som kun rammer macheter. Det vil derfor også være en risiko for at også andre redskaper med aktverdige formål rammes.

Vi er videre enige i departementets spørsmål om ikke alternative tiltak til et forbud har større effekt.

Om det skal innføres et forbudssystem, er det vårt syn at det ikke må velges et tillatelsessystem tilsvarende som for erverv av skytevåpen mv. eller

Innlandet politidistrikt

dispensasjonssystem. Det vil medføre økt arbeidsmengde for politiet, som igjen vil gjøre det nødvendig med økt bruk av politiets ressurser til å forvalte et tillatelsesregime. Dette hensynet er særlig viktig med tanke på at et evt. macheteforbud kan ha liten virkning. I en tid der politiet leter etter tiltak for å effektivisere, står vi i fare for et nytt regime med søknader, vedtak, tilbakekall osv. Det forventes å bli en rekke tvilstilfeller og grensetilfeller. I tillegg vil overgangsordningene som POD foreslår fort hevdes å være Grunnlovsstridige ved tilbakevirkning.

Om et forbud skal innføres, må det i hvert fall være basert på et totalforbud, som gjør det enklest mulig å håndheve og som fordrer minst mulig økt administrasjon og forvaltning. Vi støtter departementets betraktninger knyttet til utfordringen med å definere de gjenstandene man ønsker å forby med presise og objektive kriterier. Som nevnt, vil en grense for bladlengden på 25 cm vær et slikt objektivt krav. Men det kan reises spørsmål ved hensiktsmessigheten med å sette en slik grense. Det vil ikke være vanskelig å finne alternative knivvåpen med kortere bladlengder, som er like farlige.

Grunnet knivens plass i norsk samfunnsliv og tradisjon, som et utbredt redskap til aktverdige og lovlige formål (yrkessammenheng, kultur, friluftsliv, jakt og fiske), er det et spørsmål om et forbud uansett vil påføre lovlydige medborgere unødvendig heft og byråkrati, uten å oppnå det man ønsker i forhold til å skape offentlig sikkerhet og trygghet eller forebygge alvorlig voldskriminalitet hvor det er fare for liv og helse.

En kan ikke utelukke at de kriminelle miljøene man ønsker at et macheteforbud skal ramme, uansett forbud eller ikke, vil fortsette å anskaffe seg macheter og bruke de. Det kan heller ikke utelukkes at de samme miljøene tilpasser seg et macheteforbud og går over til å anskaffe seg andre lovlige redskaper, som kan være like farlige.

Det er vår oppfatning at de fleste saker som vil rammes av forslaget, vil straffes etter eksisterende lovgivning, enten ved at machete brukes eller er tatt med på offentlig sted. Et forbud mot å eie vil neppe avskrekke i særlig grad for de som virkelig vil ha en slik gjenstand. De tilfeller som kan straffes (utover dagens rekkevidde) er der politiet ved ransaker finner slik gjenstand hjemme hos folk. Men det er et berettiget spørsmål om en slik lovendring (med alt som dette medfører) forsvares av en slik tilleggs kriminalisering.

En konsekvent håndhevelse av det eksisterende knivforbudet, anser vi som et godt virkemiddel for å forebygge bruk av macheter på offentlig sted. I tillegg nevnes inndragningsadgangen påtalemyndigheten har i straffeprosessloven § 214 a første ledd:

"Påtalemyndigheten kan beslutte inndratt beslaglagte gjenstander som er egnet til bruk ved kroppskrenkelse, og beslaglagte etterlikninger av våpen dersom gjenstandene kan inndras etter straffeloven §§ 69 første ledd bokstav c eller 70 første

ledd annet punktum. Beslutningen skal være skriftlig og begrunnet. Når påtalemyndigheten utferdiger forelegg, begjærer saken pådømt ved tilståelsesdom eller reiser tiltale med påstand om straff, skal inndragningskravet likevel tas med i saken."

Det er ikke særlig høye krav før påtalemyndigheten kan beslutte inndragning av slike gjenstander etter denne bestemmelsen, og en machete (større eller mindre enn 25 cm) er uansett en slik gjenstand.

Med henvisning til foran stående, er vi kritiske til et macheteforbud og i tvil om det vil ha en ønsket effekt.

Med hilsen

Johan Martin Welhaven
Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.